

Pereitą sekmadienį išvyko į Ameriką iš Sydney lietuvių grupelė, jų tarpe ir keletas mūsų bendruomenės seimo atstovų. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės trečiąjį seimą, kuris įvyks mėnesio pabaigoje New Yorke.

Tenka pripažinti, kad šis seimas yra vienas iš pačių reikšmingiausių išeivijos lietuvių tarpe įvykių šiais jubiliejiniais metais.

Kalbant apie šį trečiąjį P.L.B.-nės seimą jis jau pats savy yra irgi jubiliejinis. Lygiai prieš dešimt metų — 1958 New Yorke buvo suauktas pirmasis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas, kurio metu buvo išrinkta pirmoji Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba, priimta PLB-nės konstitucija. Tai buvo, sakyti, padėti lietuvių bendruomenei pagrindai visu globaliniu mastu. Šiandien po dešimties metų Pasaulio Lietuvių Bendruomenės padėtis yra visai kitokioje padėtyje, negu ji buvo šaukiant pirmąjį seimą. Daugelis atskirų kraštų bendruomenių dar neturėjo konkrečius apsisprendimus kaip elgtis tokios kuriamosios pasaulinės organizacijos atžvilgiu — jungtis iš vien ar veikti nepriklausomai.

Šiandien jau to klausimo nėra. Ir visur, kur tik yra lietuvių junginiai, jie stengiasi priklausyti Lietuvių Bendruomenei. Tai liudija ir į šį seimą siunčiamų kraštų atstovų skaičius. Jeigu iš tokios Australijos į ankstyvesnius seimus atstovų nebuvo pasiųsta, o tik pasitenkinta įgaliojimais mūsų bendruomenę ten atstovauti, tai į šį trečiąjį seimą išvyko net penki seimo atstovai. Šitas faktas labai daug pasako: pirmiausia jaučiamas prieglobis visų lietuvių solidarumas, antra entuziazmas išlaikyti lietuvių vienybę visame pasaulyje.

Pagaliam pati lietuvių bendruomenė per paskutiniuosius metus įgijo naujo respekto ir įvertinimo, kaip teigia savo kalboje P.L.B.-nės pirmininkas J.J. Bačiūnas: bendruomenė pasidarė reikšmingas ir visuomeninis bei Lietuvos laisvinimo akcijos narys. Jeigu anksčiau bendruomenė savo tiesioginiu uždaviniu laikė išlaikyti pasaulyje pasklidusiuose lietuviuose lietuvių, tai šiuos uždavinius bevykdama bendruomenė pasidarė pagrindine atrama Lietuvos laisvinimo veiksmams.

Visa tai turint prieš akis maloniai nuteikia mintis, kad per palyginamai trumpą laiką lietuvių padaryta labai daug ir kad šitas visas bendruomenės kūrinys nėra tik tuščia sąvoka, bet gyvenimo pulsuojanči realybė. Juo maloniau, kad šiam junginiui priklausome ir mes — Australijos lietuviai patys įnešdami ir atitinkamą įnašą į visą tą sąrangą.

Išleidžiant savus atstovus į PLB Seimą visai pagrįstai klausiam: ko mes galime tikėtis ir ko iš to seimo laukiame? Iš tikrųjų seimas nėra kokia nors įtaiga arba valstybės išdava, iš kurio galima būtų ko nors išprašyti arba prisiešti turtų. Seimas yra institucija, kurią sudaro tie patys žmonės, kaip kad ir mūsų atstovai. Viskas, visas pasisekimas ir išvados priklausys nuo to, su kokiomis idėjomis, kokiais nusiteikimais jame susirinkę atstovai dalyvaus ir kaip jie pasistūri.

LIETUVIŲ DIENŲ PREZIDIUMAS INFORMUOJA

Lietuvių Dienų Prezidiumas gavo eilę nusiskundimų, kad organizacijų vadovai susiduria su sunkumais laiku paruošti informacijas ir nuotraukas, reikalingas Lietuvių Dienų suvenyriniam leidiniui.

Liet. Dienų Prezidiumas, tai aiškiai žinodamas, kad šiuose dideliuose darbuose, į kuriuos įsijungę visos Australijos lietuviai, griežtų terminų nenustatinėja ir darbus planuoja taip, kad savaitei užtruktų neturėtų neikšmės ir neužkirstų kelio reprezentuoti leidinyje, tačiau Prezidiumas iš savo pusės prašo visų energingai ir su meile dirbant sunkumus šalinti ir reikalingos medžiagos ruošimą nepalikti paskutiniam momentui. Prezidiumas nori, kad visą Lietuvių Dienų turinį formuojančios organizacijos ir pavieniai kultūrininkai būtų leidinio vertingai reprezentuojami ir kad leidinys paliktų galimai gražesnį ir malonesnį jubiliejinį iškilmių prisiminimą.

Dalis menininkų jau pranešė, kad jie dalyvaus jubiliejinio metų meno parodoje. Norėdama tinkamiau pasiruošti parodos sekcija prašo visus menininkus su principiniais sutikimais ilgai neuždelsti.

Lietuvių Dienų Prezidiumas

MŪSU PASTOGĖ

Registered at the G.P.O. Sydney for transmission by post as a Newspaper.

(XIX) 1968 — LIETUVOS LAISVĖS KOVOS METAI — Nr. 33 (1006)

1968 m. rugpjūčio 19 d.

V. BERNOTAS

REFORMOS TURI BŪTI

Politikos vingiuose

ČEKŲ BAIMĖ NEPAGRĮSTA

Nenorėdama užgauti Kremliaus, Čekoslovakijos lyderis Dubčekas apeliavo į spaudą prašydamas švelninti prieš-makšvinės polemikos toną. Atsižvelgdamį prašymą, Čekoslovakijos dienraščiai liotvėsi puolę „didįjį brolį“ ir nemišdami Kremliaus, Maskvos ar sovietų... švelniau laužė pirmuosius liberalizmo ledus. Vienas iš įtakingiausių Prahos dienraščių *Lidova* Demokracie savo vedamajame rašo: „Čekoslovakijos suverenumas nebuvo ir nebus paliestas... Mes užtikriname gyventojus, kad

pasirašytas protokolas Bratislavoje ir dėl to kilusi baimė visai nepagrįsta“.

Baimės įtampa Čekoslovakijoje atslūgo, kada pats lyderis kreipėsi raminančiai į tautą ir kada savaitės bėgyje Prahos aerodrome atsirado Čekoslovakijos vienintelis draugas maršalas Tito.

Kiek aiškėja, čekų-sovietų susitikimas Ciernoje ir vėliau Bratislavoje baigėsi didele Dubčekų pergalė. Iš tikro, Dubčekas nevyko kalbėtis tuščiomis, jis prilaikė du stiprius kozerius: vieningą gyventojų užnugarį ir atkaklų Ju-

goslavijos prez. maršalą J. B. Tito. Tito ne tik protestavo Maskvai, bet ruošėsi laike trijų valandų pribūti Prahoje, jei Dubčekas atsidurtų sunkumuose ir to pageidautų. Susitikime su Kremliaus politbiuru Dubčekas išsivertė be Tito pagalbos, tačiau politbiurui nespėjus išvykti pirmuoju Prahos svečiu prisistatė maršalas Tito.

Kaipu užsitarnavusiam herojaus vardą Prahos gyventojai sutiko maršalą Tito su didžiausiu nuosirdumu ir seniai matytomis ovacijomis. Prahos aerodrome svečias sutiktas dvidešimt viena patrankos salve, o tūkstantinė žmonių minia lydėjo Prahos gatvėmis pravažiuojantį svečią.

Tito vizitas ir jam palanki gyventojų reakcija, be abejo, daugiausiai erzino Kremlių. Aišku, čekai įvertino Jugoslavijos pastangas kada kiti nūsuko į šalį. Ovacijos ir heroiškas maršalo priėmimas — tai kita priemonė pademonstruoti Maskvai ir visam pasauliui Čekoslovakijos nusiastymą.

NERAMUMAI NE VIEN ČEKOSOVAKIJOJE

Nepasitenkinimas sovietais seniai jaučiamas Vengrijoje, o tuo labiau Gomulko užgniauztoje Lenkijoje. Į Lenkijos nepasitenkinimus Kremlius atsako sovietų divizijų stiprumu. Rytų Vokietijoje, žinoma, tokių divizijų nereikia. Sovietų armija nuolatos stovi rytų Vokietijoje, nes Ulbrichtas, bijodamas vak. agresijos, to prašo.

Nereiktų manyti, kad Kremlius rytų Europoje yra susirūpinęs vien čekų ir lenkų neramumais. Nemažesni rūpesčiai verčia politbiurą dairytis kas vyksta ir savaime kieme. Jau kiek laiko Sov. Sąjungos rašytojai, mokslininkai ir bendrai visa inteligentija bando įvairiomis priemonėmis iškovoti žodžio ir spaudos laisvę, užkirsti kelią biurokratijai ir partijos amžinam maišymui visuose gyvenimo sluogsnuose.

Pirmoji *Pravda* perspėjo į šalį besidairančius ir esama sistema nepasitenkinančius gyventojus, sakydama, kad pasikeitimų centrinėje komunistų partijoje niekada nebus. Tuo pačiu cituodama ir pavyzdį kas atsitiko 1920 metais kada Stalinas visus triukšmadarius sukišo į kalėjimą arba likvidavo.

ALB Krašto Valdyboje

PRANEŠIMAS

Išvykus į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimą Amerikon p. S. Narušui, Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos pirmininko pareigas iki jam sugrįžtant perima pirmasis vicepirmininkas p. E. Kolakauskas. Visais reikalais kreiptis šiuo adresu: E. Kolakauskas, 32 Cornwall St., Auburn, N.S.W., 2144, Tel. 649 9379.

PADEKA

Jau buvo minėta, kad *Mūsų Pastogės* Spaudos Baliaus praėjo gana aukščiau ir nuotalkingai. Baliaus organizatoriai džiaugiasi baliaus pasisekimu ir yra dėkingi visiems baliaus gausiems svečiams ir talkininkams. Ypač padėkos užsitarnavę prisidėjusieji prie baliaus suorganizavimo ir jo pravedimo žemau suminėti asmenys:

Ačiū Lietuviams dailininkams p. E. Kubbo, V. Kabailienei, N. Meškėnaitiui, Kolakauskienei, H. Šalakauskui ir Leonui Urbonui, padovanojusiems Spaudos Baliaus loterijai vertingų savo kūrinių. Taip pat ačiū baliaus metu loterijos

Dubčekas žino, kad sovietų spaudimas gali neužilgo pasikartoti. Dėl to, kiek įmanomas skuba pravesti reformas ir neatidėliojant rugsėjo 9-tą šaukti čekų partijos kongresą. Toks kongresas pramato eliminuoti visus reformų stabdytojus, kitaip sakant, atsikratyti Novotnio ir Kremliaus šalininkais. Jeigu pasiseks atsipalaiduoti nuo Novotnio konservatorių, Dubčekas bandys suteikti spaudai žodžio laisvę ir atvirą vyriausybės ar partijos kritiką. Be to, Dubčekas žada užkirsti kelią tiems, kurie turi svarbias pareigas vyriausybėje ir tuo pačiu aukštas pozicijas partijoje. Kas vadovaus partijai — nepriklausys Čekoslovakijos vyriausybei.

Dubčekas gerai žino, kad pravedant tokias reformas bus didžiulis ir sunkiai įvykdomas uždavinys. Keičiant krašto ekonomiką, kuri priklauso grynai nuo Sov. Sąjungos, iš čekų pareikalaus daug pasišventimo ir geležinės kantrybės. Bet kokiems ekonominiams sunkumams čekai yra ne tik pasiruošę, bet ir konkrečiais pavyzdžiais įrodę. Laikė savaitės (daugiausiai Prahos gyventojai) suaukojo virš 3 milijonų dolerių pinigais, aukso ir brangenybėmis, kad tik galėtų paremti krašto ekonomiką, kad nereiktų kreiptis į Maskvą prašant dar vienos malonės. Čekų santūrumą visas pasaulis gali imti pavyzdžiu, kad iš visų brangenybių pati brangiausia yra laisvė.

VINIEMIŠ HEROJUS — KITIEMS NIEKŠAS

Sulaukęs 71-ųjų metų iš gyvųjų tarpo pasitraukė dar vienas sovietų herojus — maršalas Konstantinas Rokosovskis, antrajame kare pasižymėjęs rytų fronte milžiniškais pralaimėjimais, vėliau pergalę beginant Maskvą ir sutriuškinant Stalingrade vokiečių 6-tą maršalo Paulaus armiją.

Lenkiškos kilmės, bet persisunkęs sovietišku komunizmu, Rokosovskis savo gimtajame krašte žinomas kaip niekšas ir išdavikas. Gi Sov. Sąjungoje — garbingas karys ir herojus. Karo pabaigoje maršalo Rokosovskio įsakymu, raud. armijos žygis į Varšuvą sustabdytas. Išlaukus kelias savaites, kol besitraukia vok. sutriuškina gynėjus ir pagrindinai sunaikina miestą, „herojaus“ Rokosovskio armija įžygiuoja „išvaduoti“ Varšuvos griuvėsių.

Sydney lietuvių Dainos choras, vadovaujamas muziko K. Kavaliausko, koncertuoja Pavergtųjų savaitės atidaryme liepos 14 d. Sydnejaus Town Hall, dalyvaujant apie 700 įvairių tautybių klausytojams. Jau baigiasi antras dešimtmetis, kai Dainos choras ištikimai reprezentuoja lietuvius ir lietuvišką dainą įvairiomis progomis tiek savųjų tarpe, tiek ir pas svetimuosius.

ĮVYKIAI

PASKELBTAS 1968-69 METŲ BIUDŽETAS

Federalinė Australijos vyriausybė paskelbė naują ateinančių metų biudžetą. Vietos australų spauda teigia, kad tai esąs geras humaniškas biudžetas, kuris nestatų pavojų Australijos ekonominio gyvenimo, nekeltų piliečių gyvenimo mokesčių, padidina nedarbų ir pasenusių piliečių pensijas, stiprina gynybos reikalus ir plečia Australijos ūkinį gyvenimą. Pagal naują samatą skiriamas didelio dėmesio švietimui, bib-

liotekoms, pramatomos didelės sumos Australijos čiabuvių gerovei.

— ★ —

Po įtampos Čekoslovakijoje kraštą vizitavo Jugoslavijos Tito ir Rumunijos N. Ceausescu, — kraštų galvos, kurios palaikė Čekoslovakiją krizės su Sovietų Sąjunga metu. Taip pat lankėsi ir Rytų Vokietijos Ulbrichtas, bet jis ir jo visa delegacija buvo sutikta labai šaltai be įprastų komunistams draugiškumo pasibūčiavimų.

— ★ —

Pereitą savaitę Sydnejuje įvyko pasaulio gydytojų konferencija. Tarp kitų garsenybių šiame suvažiavime dalyvavo ir iš Pietų Afrikos širdžių transplantatorius Dr. C. Barnard. Kongrese dalyvavo apie 1500 gydytojų.

— ★ —

Sovietų kariniai manevrai oficialiai paskelbti baigti Čekoslovakijos pasienyje, bet raudonoji armija stovi paruošties padėty, ir reikalui esant okupuotų kraštą, jeigu Čekoslovakijoje pasireikštų kokių nors antikomunistinių poreikių. Vis tik iš satelitinio krašto Rusija gauna parspėjimų nesikišti į kitų kraštų vidaus reikalus. Tokius porspėjimus patiekė Rumunija ir Jugoslavija.

— ★ —

Labiausia iš visų kraštų bijo Čekoslovakijoje pasireiškiančio liberalizmo tai rytų Vokietija ir,

aišku, Sovietų Sąjunga. Rytų Vokietija bijo dėl to, kad laikosi prievartą ir rusų palaikoma, gi Sov. Sąjunga bijo, kad ji kaip mozaikinė valstybė gali lengvai subyrėti papūtus naujiems laisvės vėjams.

— ★ —

JAV respublikonų partija nominavo į prezidentus R. Nixoną, tačiau demokratų partija, kuri šandien valdo Ameriką turės savo konvenciją tik šio mėnesio pabaigoje Čikagoje. Iš kandidatų dalyvių dartinis viceprezidentas H.H. Humphrey turi daugiausia galimybių būti nominuotas į partijos prezidentinius kandidatus.

Sov. Sąjunga perspėja satelitinius kraštus, kad komunistinė ideologija yra svarbiau negu krašto nepriklausomybė. Komunistų partijos pirmavimas ir susiklausymas yra pagrindas visų kraštų išlaikyti socialistinei vienybei. Šis sovietų perspėjimas greičiausia galioja Čekoslovakų ir rumunų vadovybių susitikimui Prahoje, kur rumunų lyderis atvyko pas čekus pasveikinti jų su pergalė prieš sovietus. Rumunų viršūnės žymiai anksčiau negu Čekoslovakija pradėjo šiautis prieš sovietų hegemoniją.

— ★ —

Australijos gynybos ministerija sujungė į vieną tris ligi šiolei veikusias nepriklausomas gynybos skyrius — laivyno, sausumos ir aviacijos vienetus. Pagal krašto apsaugos ministerį šie trys skyriai veikė nekoordinuotai ir ateity viskas turės priklausyti vienoje vadovybėje.

ALB Krašto Valdyba
Mūsų Pastogės Leidėjas

ANAPUS

OKEANO

JONAS SOLIONAS

MŪSŲ SURAMBĖJIMAS

Nors išeivijos lietuviai ir nėra visi žemaičiai, bet tam tikra prasme ir kai kuriose situacijose jie yra labai užsispyrę ir tokiu būdu primena mūsų žemaičius. Ar šioji būdo savybė yra bloga ar gera, tai kitas klausimas. Ne apie tai šandien norėtusi kalbėti. Man rūpi kitas klausimas, kuris liečia šio krašto lietuvišką išeiviją.

Ne mūsų dėka ir noru lietuviai išeiviai daugiausia susispietę Šiaurės Amerikos didmiesčiuose. Ankstyvasias emigrantų kartas miestai patraukė savo darbais ir etninių grupių susibūrimu. Tokiose Čikagoje anas bemokslis kalbos ir krašto papročių nepažįstas tautietis dažnai jausdavosi geriau, nei carinėje Lietuvoje.

Vėlesni laikai ir pasauliniai politikos žaidimai į šį kraštą atgėnė daugiau išprususius lietuvius, tačiau ir pastarieji sugarmėjo į didmiesčius pasiekdami ankstyvesniųjų emigrantų pėdomis.

Viskas būtų buvę gerai, jei šio krašto didmiesčiai iš kitų pasaulio miestų neišsiskirtų dviem ypatingais dalykais: pirma dideliu procentu juodosios rasės gyventojų ir antra etninių grupių apgyventais miestų kvartalais. Va, dėl šių dviejų problemų dažnai dabar šio krašto didmiesčiuose ir kyla velniava.

Kas yra tikrieji šio krašto didmiesčio šeimininkai? Ateiviai ar negrai? Į šį klausimą nebūtų lengva atsakyti ir patys atsakymas būtų labai ilgas ir painus. Tačiau šandien nėra labai ir svarbu, kas yra tikrieji šeimininkai. Dabar yra daug aktualiau minėtųjų grupių sugyvenimo klausimas negu istorinė tiesa apie miesto tikruosius šeimininkus.

Sugyvenimo nebuvimas, pagieža vienu kitiems šiandien lygiai piauna abi grupes: negrus ir lietuvius. Už tat veltui būtų mūsų visos pastangos išspręsti šio krašto miestų problemas. Kol nebus surasta bendra kalba, kol nebus nutiestas susipratimo kelias tarp negrų ir etninių grupių, tol didmiesčiuose vyraus baimė, nepasitikėjimas ir net fizinis teroras.

Ligi šiol nepastebėjau, labai gaila, jokių lietuvių pastangų ieškoti bendro kelio, bendros kalbos su negrais. Priešingai, didmiesčių lietuviai yra bene aršiausi negrų prieštai, labiausiai užsispyrę tamsuoliai civilinių teisių įgyvendinimo kovoje. Tai patvirtino ir pats amžinos atminties negrų kovotojas, laisvės gynėjas Dr. Martin Luther King, kada jis lietuviškoje Čikagos Marquette Parko kolonijoje buvo apmėtytas akmenimis. To incidento gyvu liudininku teko būti man pačiam.

Iš kur kilo ir kyla toji neapykanta negrui mūsų tarpe?

Atsakymą galima rasti prielaidoje, jog lietuviai nepaprastai nuogastauja pavojumi būti išstumtiems iš lietuviškųjų getų. Tai ypatingai ryšku Marquette Parko lietuvių tarpe, kur, sakykime, populiariausia organizacija yra lietuvių namų savininkų draugija. Šioji organizacija yra susikūrusi vienu vieninteliu tikslu: užkirsti kelią rasinei Marquette Parko integracijai ir tuo pačiu apsaugoti šią lietuvišką salą nuo išsibarmymo po priemiesčius. Pagirtume tokią organizacijos užsibrėžtą tikslą, jei jis nepasizymėtų savo nuožmia neapykanta negrui. Gi dabar tegalime gailėtis, kad mūsųose yra žmonių, kurie trokšdami laisvės sau patiems tą teisę paneigia kitam. Minding, tokia galvosena remiasi tik tie, kurie yra mūsų tautos prieštai. O mes?

Prisipažinsiu: mane paskatino šiandien tarti keletą žodžių apie negrų — lietuvių santykiavimo problemą neseniai Mūsų Pastogėje skaityti Australijos lietuvių V. Ivaškevičiaus įspūdžiai iš Amerikos. Mane nemažai sujaukino tikras išsišokimas aprašant įspūdžius iš Čikagos. Jis sako, kad jo nesuviliotų Amerika todėl, jog čia per daug... negrų. Kaip pavyzdį šios problemos Ivaškevičius pateikia savo įspūdžius iš vieno pasivažinėjimo Čikagoje ir iš jo vadovo pasakojimų. Rašydamas apie negrus jis sako: "Pusbrolis mane nuvežė į vieną Čikagos priemiestį, kur jame gyveno prieš dvyliką metų. Čia, gyvenome, šitame parke vaikais žaisdavo, šioje mokykloje mokėsi, toji buvo mūsų bažnyčia. Dabar čia ne vieno baltojo — visi juodi. Baltajam įeiti nesaugu, o naktimis mirtinai pavojinga. Pravažiuojant reikia uždaryti mašinos langus ir užrakinti mašinos duris. Ir ta juodųjų banga ritasi pirmyn ir pirmyn įvairydami baltiesiems panikos. Negrų rajonai nešvarūs, šiukšlėti, namai nedažyti, krautuvės apleistos. Baltųjų priemiesčiai labai švarūs taip kaip ir pas mus Australijoje." Toks yra vienas Ivaškevičiaus įspūdžių iš Čikagos. Vargu galima būtų tikėti jo teisingumu; ypatingai man, gyvenančiam Čikagoje. Visu pirma, pone Ivaškevičiaus, tokio priemiesčio, kur lietuviai seniau turėjo bažnyčią, o dabar yra negrai, Čikagos apylinkėse nėra. Be to, Čikagoje yra nešvarių ir baltųjų rajonų. Yra labai švarių ir negrų rajonų. Žodžiu, nešvara ar švara, baimė dėl užpildinėjimų nepriklauso nuo odos spalvos. Tai patvirtina įvairios sociologinės studijos. Gi jomis yra tvirtiau tikima, negu vieno žmogaus pasakojimu ar įspūdžiais.

Bendrai aš neginu, kad atostogautojas neturi teisės į nuomonę apie jo lankytą kraštą. Niekas neverčia ir nevers p. Ivaškevičiaus persikelti iš Australijos pas mus. Tačiau negražu, kad iš vieno trumpo atsilankymo Čikagon mūsų svečias taip subjektyviai įvertino visą Ameriką. Įdomu, kaip būtų pasijutę Australijos lietuviai, jei aš iš savo kelionės po Australiją būčiau parašęs tokius neigiamus įspūdžius?

Atrodo, kad p. Ivaškevičiaus nuomonė apie Ameriką, o ypatingai apie negrus, susiformavo ne Čikagą apžiūrint, o gurkšnojant alų vėsiam Jokubauskų rūsyje. Taip daug lengviau ir patogiau.

Bendrai, Ivaškevičiniai ir panašūs įspūdžiai apie šį kraštą mūsųose atrodo susiformuoja ne dėl to, kad mes pažįstame šį kraštą, bet todėl, kad nenorime išlįsti iš savo lietuviško šovinistinio kiauto. Tai mūsų surambėjimo ženklas.

LIETUVIAI PASAULINĖJE LITERATŪROJE

Šiais metais Vokietijoje išleistas, Jurgis Baltrušaitis, Antanas tamo enciklopediniame leidinyje Baranauškas, Kazys Bradūnas, "Meyers Handbuch ueber die Lit-Bernardas Brazdionis, Kristijonas Donelaitis, Jurgis Jankus, phische Artikel ueber die bedeutendsten Dichter und Schriftsteller" Mačiulis-Maironis, Vincas Mykolas (Biografiniai straipsniai apie Mačiulis-Putinas, Balyš Sruga, Antanas Vaičiulaitis, Juozas Tumas tojus) pristatyta net penkiolika lietuvių autorių:

Jonas Aistis, Algimantas Balta-

Minimā knyga išleido Bibliogra-

Neperseniausiais mūsų laikraščius pasirodė nuotrauka sovietų dovanotos statulos Jungtinėm Tautom: vyras iš kardo daro arklą. Ant tos statulos pjeđestalo viena gražų šeštadienį, daugelio žmonių akivaizdoj, jauni estai ir latviai užklįjavo sunkiai nukrapštomą užrašą, "Russia get out of Estonia Latvia and Lithuania." Tai buvo Batuno darbas.

Tačiau, dažniausia Batunas veikia kitaip. Jo tikslas pasiekti tautų atstovų ausį, o į pastaruosius reikia kreiptis jiems suprantamesne kalba: tu duosi man, tai aš duosiu tau. Ką Batunas gali pasiūlyti tokiai Prancūzijai? Anglijai? JAV? Nedaug. Bet "didžiųjų galybių" tėra tik kelios, o Jungtinės Tautos tautų virš šimto! O tai daugumai jau ir Batunas gali šio to patiekti.

Mažesnis ar mažiau turtingos tautos turi daug nepasitenkinimų. Pavyzdžiui, jas labai užgauna žurnalistas, per mažai besidomį jų nuomonėmis. O Batunas sako — mums labai įdomu jūsų šalies nuomonės tuo ir tuo klausimu. Gal galėtumėte duot interview? Mes savo žinias siunčiam į daugelį laik-

raščių (Batunas per pereinamus metus žinias siuntė į 100 laikraščių; išsiuntė 76 "press releases.") Tarp kitko, norėtumėm išgirsti jūsų pažiūras į Lietuvos, Latvijos ir Estijos klausimą...

O gal galėtumėt pakalbėti per radiją? (Lithuanian World Review, New Yorke; Free Latvian Voice, Europoj). Ir ateina 75% pasikalbėjimo apie Liberijos pažiūrą į Pietų Afriką, o 25% apie Lietuvą, Latviją ir Estiją. Ambasadorius, be abejo, daugiausia suinteresuotas savo kraštu, tačiau turi susipažinti ir su baltų kraštais ir savo nuomonę susidaryti.

Mažiau pasiturintys kraštai negali savo JT štabui New Yorke apmokėti prabangaus gyvenimo. Taigi, ir sėdi ambasadorius su ambasadoriene vakarais prie televizijos. Malonu gaut pakvietimą, kad ir į latvių koncertą. Latviai jau visą eilę ambasadorių yra pakvietę į savo geresnius koncertus. Diplomatai būna oriai priimami, pagerbiami. Maloniai laiką praleidžia ir su latvių kultūra susipažįsta. Galima tikėtis, kad grįžę namo jie patys mėgina žinias pagilinti, o tokius pasikalbėjimus laikraščiams,

radio transliacijoms ir dalyvavimui koncertuose gal ir oficialiai atraptuotuja.

Artėja proga ir lietuviams pasiekti latvių pavyzdžių. Rudenį bus iškilus koncertas — ir dar Lincoln centre! Bendruomenės galėtų Batunui skirt pluoštą gerų bilietų — tegu kviečia ambasadorius. Svetimų šalių atstovai mums lygiai svarbūs, gal net svarbesni, už vienos šalies kongresmanus ir senatorius. Beto, ir senatoriai su kongresmanais mielai maišytųsi tarp diplomatų. O amerikiečių žurnalistų akimis žiūrint, diplomatų atsilankyme mūsų koncerte pridurtų visam įvykiui daugiau svarbos. (Svetimų šalių ambasadorių toks pagerbimas būtų labai laiku, nes šį rudenį Batunas planuoja antrą JT misijų lankymą).

Kas mums iš ambasadorių prielankumo? Sunku pasakyti. Bet, va, prieš maždaug pusantų metų sovietų delegatas JT mėgino greitai prastumti tam tikrą rezoliuciją, smerkiančią agresiją. Atstijoje Costa Rica pasiuntinys ir sako: brolau, jokios teisės neturi kalbėti prieš agresiją, kadangi jūs užsėdę visą Pabaltijį! Panašiai General Assembly salę yra praškęs Honduras ambasadorius. Mažų ir neturtingų šalių tai buvo atstovai, bet jų žodžių klausės visi susirinkusieji.

Batunas nebūtinai veikia tik prie Jungtinių Tautų. Jo veikla priklauso nuo susidariusių aplinkybių. Pavyzdžiui, sąryšų su pabaltiečių aukso atidavimu, Batunas netik išsiuntė dokumentus apie tai visoms JT misijoms, bet taip pat atliko visą organizavimo darbą ad hoc komitetui — Committee for International Justice — ruošiant demonstracijas visuose kontinentuose. Sekmingų demonstracijų pasekoje baltų aukso klausimą minėjo spauda daugely kraštų.

Šiuo tarpu Batunui labai reikia studentų pagalbos. Mokyklose ir kolegijose, o ypač didžiojo universitetuose studijuoją daug svetimųšalių. Dauguma tai daug žadantys savo šalies stipendininkai. Grįžę į savo tėvynes jie

greitu laiku įkops į atsakingas vietas. Reikia užmegzt pažintį su tais studentais. Jaunystės draugai, ypač susidraugavus studijuojant užsieny, palieka neišdildomai atmintį. Daug kur mūsų studentai rengia parodėles. Tačiau jokia parodėlė nesudomins šalin taip kaip gyvas draugas ar pažįstamas. Folkloras tvarkoj, bet jis byloja ramaus krašto gražią kultūrą. O mums reikia ne kad grožėtusi mūsų praeitim, bet kad piktintųsi mūsų krašto dabartim!

Batunui labai reikia ir vyresniųjų! Patarėjų. Mat, ruošiant dokumentus gera žinoti iš kokių tašų ko mūsų reikalą pristatyt, o tam reikalinga gerai pažinti "psichologiją" krašto į kurį kreipiamasi. Tokio pažinimo neišsijusi nulėkęs pasiskaityt enciklopedijos ar vieno kito tos šalies laikraščio. Užtat Batunas kviečia visus, vyrus ir moteris, kurie domisi kitom šalim, apsiimt sekt kokio nors krašto (ar kelių kraštų) politiką, ekonomiką, ir tt. o savo pavarde pasiųst Batunui. Reikalui esant, Batunas nori galėt iš karto kreiptis pas tos šalies žinovą.

Prie Batuno veiklos prisidėt gali netik vyrai, moterys, studentai, bet net vaikai. Visi kas tik pinigų turi. Iki šiol stambių aukų Batunas yra gavęs tik iš latvių. Daugiausia pajamų suplaukia mažom sumom iš viso pasaulio (daugiausia tai sumos iki \$5.00). Šiuo tarpu laukiama kol užtenkamai suplauks geriau sakant "prilašės," kad galėtų pajudėt jau visai suplanuotas projektas — yra surastas kvalifikuotas žmogus, kuris rinkis medžiagą apie religinę padėtį Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, seks pasaulio spaudą, progai pasitaikius naudos turimą medžiagą, ar jos laiku pasiųs laikraščiams ir žurnalams.

Kitais metais Batunas rengiasi atitinkamai paminėt Molotovo-Ribbentropo susitarimus ir atkreipt pasaulio dėmesį, kad tie susitarimai dar vis galioja Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje!

Batun
Department of United Baltic
Appeal
2789 Schurz Ave., Bronx, N.Y.
10465, U.S.A.
Elona Vaišnienė
New Haven, Conn.

ISVYKA AMERIKON

Pereitą sekmadienį 7 val. vak. iš Sydney aerodromo į Ameriką išskrido grupė lietuvių, kurių vieni vyksta tiesioginiu tikslu į Pasaulio B-nės Seimą, kiti vyksta turistiniais sumetimais pasidairyti po Ameriką ir pasimatyti su savo artimaisiais ir pažįstamais. Išvykstantį grupę sudaro:

S. Narušis, ALB Krašto Valdybos pirmininkas, A. Krausas, P. Andriūšis, P. Zienius, p.p. Bačiuliai, J. Valys, Dr. V. Didžys su poniu, A. Kairienė, p-lė Garnytė, J. Dočkus, p. Gervinas, p. Daugainienė ir du prie grupės prisirašę svečiai lietuviai. Išvyka truks šešias savaites ir numatoma vėl su išvykusiais pasimatyti spalio 1 dieną. Visiems geriausias sėkmės.

žindintas su nauja Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba.

Tuo seimo posėdžiai bus baigti. Tada seimui, jo svečiams lietuviams ir kitiems skaidrėmis bus parodyta išsami išeivijos lietuvių dalininkų kūrybos paroda, o 7 valandą, pačiame New Yorke ir visos Amerikos įžymiausiame meno centre (Lincoln Center) bus iškilmingas koncertas. Kompozitoriai — Banaitis, Gaidelis, Kačinas, Jakubėnas. — Solistai — Stankaitytė, Baras, Vaznelis. Prof. Vytauto Marijošiaus diriguojamas simfonijos orkestras ir Alfonso Mikulekio vadovaujamas Čiurlionio ansamblis iš Clevelando.

Pirmadienį, rugsėjo 2 d. seimas su svečiais laivu išplauks Hudsono upe į New Yorko užmiesį. Išvykos programoje — laisvi dalyvių pasidalinimai mintimis bei įspūdžiais, o 5 valandą apsilankymas prie Laisvės stovylos, kurių papėdėje Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas padės gėlių vainiką, primindamas miestui ir pasauliui, kad Lietuva šaukiasi laisvės.

(ELTA)

BATUNO VEIKLA

KONKURSAS

SAVAITGALIO MOKYKLoms

ALB Krašto Kultūros Tarybos Lituanistinė Sekcija skelbia šiais Lietuvos Laisvės Kovos Metais rašinio konkursą tema "KĄ AŠ ŽINAU APIE LIETUVĄ", visų skyrių mokiniams. Konkursui skiriama 100 dolerių vertingiemis leidiniams įsigyti ir premijoms skirti. Kiekvienam skyriui skiriama po dvi premijas. Pirmoji, antroji ir trečioji skyriaus laimėjusiems pirmąsias vietas skiriamos dovanos po 5 dol. vertės ir antrąsias — po 3 dol. ketvirtoji ir penktosios po 10 dol. ir po 3 dol. ir šeštoji po 15 dol. ir po 5 dol. Penktosio ir šeštojo skyriaus mokinių rašiniai turi būti nemažiau dviejų sąsuvinio puslapių ir du-

dama jiems pusantros valandos rašiniui parašyti. Rašiniai pasirašomi slaptyvardžiu, o atskirame voke mokyklos pavadinimas, rašinioje tikra pavardė ir skyrius. Rašiniai turi pasiekti Rašinio Konkurso Komisiją Lituanistinės Sekcijos vadovo adresu: A. Krausas, 4 Granviev Ave., Maribyrnong, Vic. 3032 neveliau lapkričio 1 d. Lietuvių kalbos ponai mokytojai prašomi visų skyrių mokinius pasiruošti rašinio konkursui ir jį su nuosirdžiu dėmesiu pravesti. Rašinio konkurso komisiją sudaro: Ieva Didžytė, Antanas Krausas ir Albertas Šeikis.

ALB Krašto Kultūros Tarybos Lituanistinė Sekcija

III-sis PLB SEIMAS

Trečiasis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas, kuris prasidės New Yorke rugpjūčio 30 dieną ir truks keturias dienas, šiais Lietuvos Laisvės Kovos Metais yra ne tik vidujinis lietuvių bendruomenės atstovų susirinkimas bendruomenės organizaciniais reikalais aptarti ir tvarkyti, bet kartu ir didžiausias šiais metais lietuvių rengiamas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukakties viešas atžymėjimo aktas. Dėl to jis svarbus ne tik lietuvių bendruomenės kasdieninės veiklos aktyviesiems rūpintojams, bet ir visai lietuvių visuomenei, visems lietuviams, ne tik išeivijoje bei laisvėje, bet ir pavergtose tėvynėje bei kitur, kur lietuviui apie savo ir savo tautos likimą, apie dabartį bei ateitį imanoma tik tylosim pamąstyti, bet neimama viešai savo nuomonę ištarti, jeigu ji nėra visai tokia, kaip Lietuvai priimestos valdžios skelbiama jo nuomonė.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas imasi jam prieinamų priemonių padaryti, kad šio lietuvių akto turinys būtų žinomas visiems lietuviams visur: žinodami, kas šio rugpjūčio paskutinėmis ir rugsėjo pirmosiomis dienomis lietuvių daroma New Yorko miesto vidury, tegu visi lietuviai visuose pasaulio kraštuose galės būti bent mintimi drauge su šiuo seime dalyvaujančiais.

Į šį seimą laukiama atvykstan-

čių lietuvių bendruomenės išrinktų atstovų ne tik iš Jungtinių Valstijų ir Kanados, bet taip pat ir iš visų Pietų Amerikos Vakarų Europos kraštų, kuriuose yra susiorganizavusios lietuvių bendruomenės, ir taip pat iš Australijos bei Naujosios Zelandijos. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba turi duomenų, kad iš visų tų kraštų atstovai rengiasi atvykti patys, ir manoma, kad šį kartą vargu kuris iš jų naudosis pavaduotojais, gyvenančiais Jungtinėse Valstybėse.

Seimas posėdžiaus New Yorko Statler-Hilton viešbutyje. Jau ketvirtadienį, rugpjūčio 29 d. 6 val. vakare ten bus pobūvis, skirtas į seimą iš įvairių kraštų atvykusiems dalyviams susipažinti. Penktadienį, rugpjūčio 30 d. seimas bus pradėtas 10 valandą. Šalia seimo susitvarkymo reikalų, šiame posėdyje bus ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Kultūros Tarybos pranešimas su diskusijomis. Po pietų pertraukos, 3 val., seimui kalbės Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, tema — Laisvinimo kova ir politinės perspektyvos. 8 valandą — literatūros vakaras, kuriame bus pateikta mūsų įvairių kartų rašytojų kūriniai.

Su literatūros vakaru bus ir kamerinės muzikos koncertas, kurį atliks Iz. Vasilūno vadovaujamas kamerinės muzikos ansamblis. Programoje Čiurlionio, Jakubėno, Gruodžio, Račiūno, Budriūno, Gaidelio ir Banaičio kūriniai.

Skandžios nelaimės ištiktai Norvilaičių šeimai

ROMUALDUI NORVILAIČIUI

tragiškai mirus, gilų užuojautą reiškia ir drauge liūdi

Vytas ir Algis Vanagai

ir
Lamanauskų šeima

SPORTAS

KOVO KLUBE

Koviečiai vyrai krepšininkai laimėjo antras rungtynes nugalėdami Guildford Leage 40-22.

Vyrų komanda papildyta nauju žaidėju V. Liubiaskiu sugrįžus iš kelionės po Europą.

Moterys laimėjo prieš Satelites 43-32. Labai gerai sužaidė Snagė Motiejūnaitė pelnydama 20 taškų.

Po ilgos pertraukos šiose rungtynėse žaidė Laima Čelkytė. Laima buvo susižeidusi ranka, kurią teko gydyti net pusę metų.

Per šias rungtynes buvo „išventinta“ nauja žaidėja Irena Kapočūnaitė. Irena atvyko iš Adelaidės kur gyvena jos tėvai ir brolis menininkas V. Kapočūnas.

Koviečiai sportininkai ir klubo valdyba Irenai linki laimingai įsikurti Sydneyje.

Susirgo šachmatininkas J. Dambrauskas. Gydomi daktarų prižiūrimas namuose.

progresuojantiems šachmatininkams.

Dr. A. Kabaila žadė baltais, J. Jančius juodais.

1. e2 — e4; e7 — e5.
2. Rf1 — c4; d7 — d6.
3. Žgl. — f3; Rc8 — g4.
4. Žbl — c3; g7 — g6.
5. Žf3 : e5; Rg4 : Vd1.

Dr. A. Kabaila pradeda spėsti savo priešininkui spąstus, kuris neapmato artėjančio pavojaus ir naudoja progą gaudamas beveik veltui priešininko valdovę.

6. Rc4 : f7 + J. Jenciaus karalius pradamas atakuoti. Kiekvienas mažiau patyrimo turis šachmatininkas turi įsidėmėti, kad valdovės veltui gavimas nėra be spąstų.

6. Ke8 — e7.
7. Žc3 — d5 + Baltieji galutinai per septynis ėjimus užmatuoja juodųjų karalių.

VARPO KLUBE

Krepšinio šulo trenerio V. Sohos krepšininkai pradeda skinti laimėjimus nugalėdami net ir pirmaujančias komandas. Neseniai laimėjo prieš Buisness House Nr. 2 44:36, Montague I 48:40, Power House 55:27, Kursas 58:37. Gaila,

ŠACHMATAI

DR. A. KABAILOS SPĄSTAI

Pereitos savaitės australų dienraštyje *The Australian* tilpo Sydneyje lietuvių šachmatininkų turnyro sužaista partija. Partija versta panagrinėti prityrusiems ir

pralaimėta prieš St. Kilda Nr. 1 60:64.

Taškus pelnė: Soha 79, Brazdžionis 74, Milvydas 38, Žiedas 26, A. Skimbirauskas 6, Baltrūnas ir Čerekavičius po 4, Petraitis 2 ir Tamulevičius 0.

Jau nepaslaptis, kad vyr. mergaičių komandos kapitonas ir centro žaidėjas Dalia Statkutė šį mėnesį susižeidžia su H. Antanaičiu. Daug sėkmės Daliai ir Henriui.

Patikrintomis žiniomis buvusi Varpo krepšininke Regina Kliukaitė rugpjūčio 24 d. ištėka už Sauliaus Bakaičio. Varpiečiai linki laimingo vedybinio gyvenimo.

MINĖTAS GIMTADIENIS

Aną šeštadienį dalyvaujant mažam skaičiui p.p. Bladzevičių bičiulių ir dar didesniai būriui jaunimo puošniai išdekoruotoj Melb. Liet. Namų salėje buvo atšvęstas Jūratis Bladzevičiūtės dvidešimt pirmas gimtadienis. Be reikšmingų tėvelio žodžių Jūrātė sveikino sporto klubas Varpas, skautų Džiugo tuntas ir tautinių šokių grupę Klumpakojis. Gal kam ir buvo staigmena, bet rytojaus dieną Jūrātė susižiedavo su inž. Algiiu Šimkum.

Tikimės plačiau skaityti apie šiuos du jaunuolius, pasižymėjusius lietuviškoje veikloje jų vedybų proga.

Sveikiname Jūrātę ir Algį ir linkime daug sėkmės.

ARTĖJA LIETUVIŲ DIENOS

Artėja gruodžio mėnuo o drauge ir Lietuvių Dienos. Tai labai svarbus įvykis mūsų gyvenime. Kartą per dvejus metus mes turime progos visi susitikti. Dalyvaujant Lietuvių Dienose kiekvienas jaučia, kad tos kelios dienos praleidžiamos tikroje lietuviškoje dvasioje. Čia pasireiškia gyvas veikimas: posėdžiai, sportas, parodos, koncertai ir t.t. Be to, lietuviškas vaišingumas atvykusiam dalyviui teikia dar didesnės šventiškos nuotaikos.

Mūsų visų padėka ir pagarba tenka tiems organizatoriams, vadovams, kurie nesigailėdami laiko, energijos ir sveikatos daro viską, kad toji šventė būtų įspūdingesnė ir gražesnė.

Laikas bėga ir gyvenimas nestovi vietoje. Ar nereikėtų gliaui pažvelgti į Lietuvių Dienų prasmę, tikslą, kokia jų ateitis ir bendrai lietuviškas gyvenimas Australijoje.

1. *ALB Krašto Tarybos suvažiavimas.* Daugiau optimizmo ir pozityvaus galvojimo, daugiau konkretaus darbo, kuris pritikytų šių laikų lietuvių gyvenimui Australijoje. Kiekvienas lietuvis, sutikęs būt renkamas Tarybos atstovu, turi rimtai pagalvoti, ką įnešti naujo ir naudingo į suvažiavimą, bet nebūti posėdžiuose pasyviu klausytoju. Svarbu Tarybos narių tarpe matyti ne tik vidutinio amžiaus atstovų, bet ir iš jaunesnės kartos, ypač tų, kurie baigė čia aukštuosius mokslus ir sugeba reikštis visuomeniškai. Turėdami dabar gerą materialinį gyvenimą jie moraliai įpareigoti rasti laiko tokiam veikimui. Tokie nariai įneš naudingų ir naujų realistinių projektų, planų mūsų ateities darbui. Mūsų jaunimas, kaip ir kitų kraštų jaunuoliai turi daugiau energijos, idealizmo gyvenime. Dabar jie turi nebijoti iškelti aiškų kas negatyvų, kas tasytina mūsų visuomeninėje veikloje.

Daugiau toleruokime mūsų jaunimo nuomonę. Įvertinkime, kaip jie puikiai dirba, tieskime pagalbos ranką ar tai patarimais ar konkrečia parama.

Jeigu lietuviškas veikimas nepritaps prie gyvenamojo momento, gali būti pavojus, kad Australijos lietuviai atsidurs tokioje padėty, kaip gyvena tie senieji lietuviai emigrantai Amerikoje. Jie veikia senų laikų dvasia, gyvena, taip, kaip gyveno dar prieš pirmą didįjį karą.

Reikia daugiau mums veržlumo, sumanumo visuomenės gyvenime įvedant naujų idėjų, kad lietuviškas veikimas eitų su laiku.

ALB Tarybos narių suvažiavimas — tai Australijos lietuvių seimas. Į ALB Krašto Valdybą turi būti renkami energingi nariai, kurie su pasiryžimu ir ištverme aktyviai dalyvautų valdybos veikloje. Jie ne tik turi gerai suprasti jaunimą, jų dvasią, bet taip pat turėtų būti tolerantiški, taktiški ir geri diplomatai. Tada Krašto Valdyba pasieks gražų darbo vaisių. Tuomet kiekvienas net ir mažas lietuvių būrelis jaus Valdybai pagarbą ir kartu žinotų, kad valdyba jų neužmiršta ir globoja.

2. *Dainų šventė.* Visi lietuvių chorai Australijoje varo milžinišką lietuvišką darbą. Kokia chorų ateitis? Kaip juos ir toliau išlaikyti?

Į choras reikėtų įtraukti daugiau jaunimo. Taip pat choro dirigavimo asistentą, kuris mokintųsi dirigavimo meno, pajustų, suprastų ir įsijautų lietuvišką dainą, padėtų dirigentui paruošti dainas koncertams ir t.t.

Reikėtų matyti Dainų šventėje jungtinį jaunimo chorą. Tokie pavieniai chorai per porą metų gali lengvai išmokti keletą lietuviškų dainų ir tada suvažiavime šventėje galėtų ir mums padainuoti.

Labai įspūdingai pasirodė vaikų choras Dainų šventėje Čikagoje 1966 m. Apie 500 vaikų, pasiūšę tautiniais drabužiais gražiai sustoję ir atidžiai sekdami dirigento mostelėjimus meniškai sudainavo keletą dainų. Ne vienam iš mūsų ašaros rodėsi akysse matant tokį gražų vaizdą ir girdint vaikus taip gražiai dainuojant. Jautėme tada, kad lietuviška daina dar ilgai skambės Amerikoje.

Panašiais būdais reikėtų užtikrinti lietuviškos dainos ateitį ir

Australijoje.

3. *Sportas.* Sporto klubai kai kuriose lietuvių kolonijose veikia aktyviai lietuviškoje dvasioje: gera drausmė, punctualumas, blaivumas. Kituose sporto klubuose deja to pasigendama. Gal viena iš priežasčių yra visuomenės apatija sportininkų atžvilgiu. Jeigu daugiau žmonių ateitų į sporto klubo šaukiamus susirinkimus, būtų daugiau iš ko sudaryti sporto valdybos, kurios būtų pačios pareiagingos, drausmingos ir savo elgesiu duotų pavyzdį jaunuoliams. Gal tada sportuojantis jaunimas daugiau tokias valdybas bei jos narius gerbtų, klausytų ir pasektų. Gal lietuviška visuomenė daugiau tada susidomėtų sportininkų veikla, būtų prieš ką pasididžiuoti pasiektais rezultatais. Sporto klubams ir sportininkams reikalinga visuomenės moralinė ir materialinė parama.

Taigi, pageidautina, kad sportas aiškėstė būtų pravedamas daugiau lietuviškoje dvasioje. Pratinime sportininkus prie drausmės, punctualumo, lietuvių kalbos. Juk ne tiek svarbu laimėti rungtynes, kiek sportuoti draugiškoje dvasioje.

4. *Išvada.* Kasmet į lietuvišką darbą turi įsijungti naujų jėgų, ypač vidutinio amžiaus lietuvių, o taip pat ir jaunosios kartos.

Malonu matyti, kai vyresniosios kartos lietuviai dirba kartu su jaunais karta įvairiose valdybose, choruose, sporte ir kitur. Vyresniųjų praktika ir jaunimo energija, ryžtas padės išsivystyti harmoningesnei lietuviškai veiklai Australijoje.

J. Maksvytis

VYRŲ MENĖ MELBOURNE

Aš, kaip visados, naujienu pilnas, kad net per sudūrimus braška. Gerų žinių turiu.

Pirmiausia tai su savo taip vadinamu „kolega“ Kuka noriu susitvarkyti. Nemanykite, kad aš tik dėlto rašau, jog jam viešai per nosį užbraukau! Ne, man svarbiau yra prieš Argusienę garbė atstatyti; sakyčiau, kaip ir diplomatinis santykius pakeisti. Žinote per jį man buvo reikalinga parei Argusienė vien tik burzgia, girdi: — matai, tave visi tauškalu vadina, nerimtu. Dabar ne aikiu neturiu kur dėti, žmonės pirštais bado. — Mano laimei užkliuvo mano draugas Melbourne motorius su savo „abrusinyčia“. Specialiai nuėjau į moterų komitetą pasiklausti. Sakau: kokia čia jūsų seklėja be abrusinyčios? O Jackau, kad šoko jos ant manęs! Ką tu, Argusai, čia išsigalvoji? Čia gi mūsų ne kokia kaimo sek-

lyčia! Mes negalim kabinti „abrusinyčia“ šalia Vytauto antspaudo. Pradėjo man aiškinti. Girdi, Lietuvoj seklėja stovėjo skobnys, krikščionys, keletas dievadirbio išdrožinėtu kreslų ir lova su piramide galvijo. Lova būdavo mamos geriausia pasogine rinktinė raštų lovatiesės uždegta. Pagalvės buvo mezziniais išpuoštos ir dar kvalbonuota kaputė uždegta. Pats žinai, kad seklėja lova buvo tik brangiam, iš tolo, sveičiui skirta, arba ligoniui namiškiui, kuriam jau daktarą ar kunigą parvežti reikėjo. Net ir jaunavedžių pirmą nakčiai neguldavo į sekliją, o tik į svirną. O kur buvo lova, tai ten ir abruso reikėjo. Pas mus kitokia seklėja, kitokie ir namai. Išlikusių tai mes tik iš kuklumo sakom „seklėja“. O nes gerai pažūrėjęs matysi, kad tai tikra pilies menė. O tas tavo Kuka girdėjo zvanijant, bet nenu-

Jaunimo sąskrydis

LAIŠKAS IS VOKIETIJOS

Vokietijos Jaunimo Žodžio 1968 m. vasario mėn. laidoje, randame jaunimo sekcijos valdybos informaciją, jog: „Ryšium su 50 m. Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktimi, sušaukti Europos lietuviško jaunimo suvažiavimą. Toks suvažiavimas pramatytas liepos 28-rugpjūčio 1 d.d. Huetenfelde, Vasario 16 gimnazijoje“.

Kaip stebėtojai, autoriui teko dvi dienas buvoti suvažiavime ir susirinkti medžiagos šiam rašinėjimui. Suvažiavimą organizavo, moderavo, vedė ponai: Damijonaitis, Liubinas, Brazaitis. Vieną dieną dalyvių buvo iki trisdešimt (įskaitant ir „per senus“ ir „per jaunus“), kitą dieną dalyvių buvo iki penkiasdešimt. Prasidant paskaitoms, mederatoriaus įžanginiame žodyje labai keistai nuskambėjo sakiny: „Kas senas, tai tam čia ne vieta“. Klausantis įžanginio žodžio krito į akis, jog gimnazijos salėje nesimatė nei vėliavos, nei herbo, nei kryžiaus — tuščios sienos. Be to, kažkodėl paskaitos metu buvo rūkoma.

Pirmąją paskaitą tema: „Lietuviško jaunimo problemos vakaruose“ skaitė ponas Natkevičius. Paskaitą nuoširdi, turininga. Paskaitininkas nagrinėjo: nutautėjimo, lietuviškos šeimos sukūrimo, įsijungimo į lietuvių bendruomenę, santykių su tauta, lietuviškos išsimokėjimo problemos. Paskaitininkas nusiskundė, jog būriai jaunimo lankė Vasario 16 gimnaziją, 68 kaip abiturientai ją baigė, bet neatsiranda nei vieno, kuris už atlyginimą apsiimtų popiežiais užsiimti su mokiniais. Taip pat buvo kritikuojamas išsivijos lietuvių tarpe-15 partijų buvimas, kad jaunimas todėl 1966 m. savo kongrese pasisakė, jog negalys turėti kontakto su senimu. Paskaitininkas mano, jog ateitis priklauso lietuvių bendruomenė. Dėl santykių su tauta, jaunimo kongresas pasisakęs moderuotai. Diskusijose, svečias iš Italijos p. Šulcas kėlė revoliucingumo jaunimo tarpe problemą. Tačiau revoliucingųjų atstovų nesisiranda. Ponas Bartusevičius tai aiškino tuom, jog liet. jaunimas atsilikęs nuo gyvenimo studentai dejuoja, vyresnieji nieko neduoda.

Buvęs gimnazijos mokinys Nejus, kėlė klausimą, kodėl lietuviai neseka latvių pavyzdžiu, kurie šiomis dienomis atliko milžiniškus žygius V. Berlyne. Jaunuolis Dresleris teigė, jog niekas jaunimui nepadedą. Gimnazijos mokinys Nevulis sakė, jog esame mažuma, neturime santykių su kitais, esame uždaryti — todėl neturime revoliucinių minčių. Ponas Brazaitis kėlė mintį, jog jaunimas turi išeiti iš izoliacijos ir įsitraukti į bendruomenę. Ponas Urdzė pažymėjo, jog V. Berlyne latvių jaunimo suvažiavimą organizavo to miesto politologijos studentė Rasma Sildė, be to teigė, jog pasyvumas jaunime — kalba į bendruomenę. Buvo keliamas klausimas ko nori Vokietijos lietuviai ar lietuviškos išlaikymo, ar Lietuvos išlaisvinimo?

Sekančią dieną paskaitininku buvo ponas Lozoraitis jaun. iš Romos. Savo dėstyje lietė padėti okupuotoje Lietuvoje ir mūsų reaguojimą į

siklausė iš kurio krašto... Ir bendrai gali pasakyti jam ir kitiems sydnėjiečiams: tegul kabina savo „abrusinyčia“ pas save, nes su tokiu Sydneyjui mums ten ir ne unaras... mes melburniškiai, vieningai dirbame ir prašau, kokie mūsų kultūros rezultatai. Su tokiais, kaip jie mums ne pakeičiui. O tu, Argusai, geriau nebūk toks vėjo patarėka, bet žiūrėk iš ko duona valgai! Štai kitas atidarymas, o tu nežinoti nežinai, tik vien savo naujienomis gyriesi.

Tegul ir gavau barti, bet vistiek pasijutau, kaip ant arklio užsodintais. Nes matote ir aš melburniškis, sakyčiau, kaip ir kunigaikštis giminės, ne bile kas... Apie atidarymą taip pat viską žinau puikiai. Rugsėjo mėn. 7 dieną, šeštadienį 6 valandą vakaro bus pašventinta ir atidaryta vyrų seklėja, atsiprašau labai — *Menė*, kaip Trakų pily Kestučio laikais. Po atidarymo bus pobūvis su šokiais ir žaidimais. Bufetė bus tokie valgiai, kad man jau dabar sėlė bėga pagalvojus, bet turėjau pasibaigti, jog paslapties net ir kankinamas neišduosiu. No-

ta. Šiuo metu daug leidimų atimta, pasirošusiems važiuoti į užsienį, rašytojai įspėti, visos gyvenimo šakos tvarkomos Maskvos. Kaip klasiško kolonializmo pavyzdys buvo iškeltas Lietuvos pramonės jungimas su Rusijos žaliavomis, kaip naftotiekiai, Dasavos dujos. Mokslas Sovietijoje ribotas, ir universitetus priimami tik tam tikri kontingentai. Šalia Albanijos — Lietuva labiausiai izoliuotas kraštas. Siekiama marksizmo — veidu į Maskvą. Vilniuje ir Klaipėdoje rusų skaičius labai didelis. Vilniuje daugiau pusės gimnazijų rusiškos — lenkiškos. Vyks ta vidaus tylus pasipriešinimas. Jaunimas patriotiškas, veda tylią rezistenciją. Universiteto bendrabutyje po durimis rasti atsišaukimai — nepamiršk nepriklausomos Lietuvos. Užgesta šviesa šokių salėje — ant sienos šūkis: laisvė ne tik negrams, bet ir lietuviams. Išmestas iš universiteto studentas kreipiasi į partijos bonzos sūnų pagalbos. Jeigu perskaito iš vakaro laikraštį tai platina sekančiu būdu: ar girdėjai ką buržuai ar nacionalistai rašo? Vilniuje yra bitnikų klubas, kurio teroru nebusvaldo. Apie ryšius su kraštu dėstė sekančiai: Ryšiai turi ribas, jas peržengus kenkiam Lietuvai.

Yra trys principai: 1) Neturi pripažinti Sov. okupacijos ir prieš jos pratinti. 2) neturi silpninti, c stiprinti rezistencinę dvasią Lietuvoje. (santvarkos, padėties grymas), 3) Neturi griauti išsivijos kultūrinės ir politinės misijos. Ryšiai visuomet rezistencinėje dvasioje ir tautinės kovos plotmėje. Tik du keliai: arba neutralus ir spaliuni į viską, arba padėti. Reikalingi jauni, sąmoningi turistai — o ne vien pramogautojai. Ne užmirškite *Lietuvos!* Diskusijose buvo svarstoma ar nebūtų galima siekti Lietuvai satelito statuso. Liečiant religijos padėtį paskaitininkas nurodė, jog į metus teišleidžiami iš seminarijos 4-5 kunigai, Aušros vartų klebonas važiuoja į užsienį tik sovietų „pakviestas“. Kiek studentų praktikuoja religiją sunku pasakyti, viena iš persekiojimo priemonių-charakteristikos. Kelias klausimas ar yra ideologinės pagrindinio grupės. Tai nebuvo paneigta. Pora idomių iliustracijų apie Sovietijos žmones iškėlė ponas Damijonaitis.

Buvo kelias klausimas kas geresnis: lietuvis komunistas ar rusas ne komunistas. Paskutinės laidos abituriento, dabar studento Lando nuomone — komunizmo, lygybės idėja gera, o apie praktinį niekas nekalba. Panelė Damijonaitytė kėlė klausimą, kaip važiuoti į Lietuvą — kaip privatus, ar pusiau oficialus asmuo ir iškėlė pavyzdžių sportininkų grupės keilione. Pono Lozoraitio jaun. nuomone šį sportininkų kelionę turėjusi daugiau neigiamų pusių. Jis

buvęs už išvykimą į kaimynines Lietuvos valstybes kaip: Lenkiją, Čekoslovakiją ir t.t. Ponas Dėdinas iškėlė eilę klausimų: Lietuvoje įvesti nauji tautiniai drabužiai, perukai šokėjoms. Kodėl knyga apie religijos persekiojimą neparašoma? Kodėl nerašomi skundai ir tarptautinius forumus dėl persekiojimo — žmogaus teisių metais. Iš pono Lozoraitio atsakymo išaiškėjo skandalingas dalykas. Gi Irano vyriausybė paprašė parvertų tautų delegaciją išsiskraustyti iš Teherano, kur tuo metu vyko pasaulinės žmogaus teisių komisijos posėdžiai, šiais „žmogaus teisių metais“. Atsakyme į pono Dėdino klausimą dėl radio translaicijų į Lietuvą apribojimą, buvo atsakyta, jog „Amerikos balsas“, amerikony teigimu esąs kaip tik „Voice of America“, todėl jis ir aiškinas kodėl amerikoniški automobiliai dideli, kur augančios didžiausios bulvės. Ponas Dėdinas taip pat kėlė klausimą ar lietuviai negalėtų rasti daugiau paramos pas mažasias valstybes. Taip prieš keletą metų Graikijoje, skautų stovykloje — Lietuvos vėliavą nešęs Lichtenšteino kunigaikštis. Ponas Šulcas įdomavo koks komunizmas yra Lietuvoje: teorijoje aprašytas ar kolonialistinis?

Baigiantis diskusijoms studentas Lāndas pareiškė, jog senieji ponai: Liubinas, Dėdinas, Damijonaitis, Lozoraitis pakalbėjo už jaunuosius ir kad niekas nesidomi, mirės klausimas.

Po pietų kaip ir ankstyvesnėmis dienomis dalyviai vyko į maudyklą „vakare kinofilmas „Jaunimas Amerikoje“ arba dar kita vakarą linksmapavakis susipažinimo vakaras. Sekančios dienos paskaitą, pono Šulco iš Italijos — apie jaunimo problemas žiūrinti pietiečių akimis nebeteko išgirsti. Bet svarbiausioji paskaita — pono Lozoraitio jaun. tiek savo aktualumu, tiek turiniu patiko. Ir reikia laikyti pavyksiu eksperimentu, apie kurį kalbėjo paskaitininkas, matomai turėdamas omenyje paskaitą ta pačia tematika pasaulio lietuvių seime Amerikoje.

Paskaitos prasidėdavo 10 val. ryto o nuo 11 val. iki 13 val. vykdavo diskusijos, kuriose jautėsi mažas suvažiavimo dalyvių skaičius iš kurių nemaža dalis Vasario 16 moksleivių ir eilę žilo plauresnis: lietuvis komunistas ar rusas ne komunistas. Paskutinės laidos abituriento, dabar studento Lando nuomone — komunizmo, lygybės idėja gera, o apie praktinį niekas nekalba. Panelė Damijonaitytė kėlė klausimą, kaip važiuoti į Lietuvą — kaip privatus, ar pusiau oficialus asmuo ir iškėlė pavyzdžių sportininkų grupės keilione. Pono Lozoraitio jaun. nuomone šį sportininkų kelionę turėjusi daugiau neigiamų pusių. Jis

A. Viluckis

Prieš 20 metų lietuvių būrelis prie Bonegillo ežero Australijoje, dabar pasklidę po visą kraštą. Gal skaitytojai atpažins save ar pažįstamus?

ri siurpryzą padaryti. Bus ir idomi programa; dėl tos taip pat turėjau bažintis. Žinote, man šitokie dalykai visai nepatinka; aš savo nuosavas paslaptis nelabai tešvėliu, o čia dabar bažintis dėl svetimui. Dar vienas, pasivėdęs šoną, sako: — tu, Argusai, girdi, pavaryk biškį propagandos, pamalk liežuviu, kad į atidarymo pobūvį daugiau svečių ateitų. — Kas čia bieso do propaganda, jeigu liepta nesakyti? Apie muziką tikrai nežinau, ar bažijaus ar ne?! Bet garantuoju, kad kojos pačios staipysis užgrojus. Bus gerimai, kurių jokia propaganda sugadinti negali. (Man šį kartą su propaganda, kaip tam „Bubulo“). Vistiek ateikit, sakyčiau! Aplaištyt reikia nauja *Menė* Melbourne pily; taip jau tėvų dar palikta, kad nelaistytas niekas nebujuoja. Nors melburniškį raginti daug nė nereikia; žmonės kultūringi, vieningi ir bendruomeniškai susipratę. Matysite, kaip visuomet, taip ir dabar skaitlingai dalyvausime.

Tad iki pasimatymo visi, Lietuvių Diena, šeštadienį 6 v.v. Rugsėjo Namuose vyrų *Menės* atidarymo pobūvyje.

Jisų Argus

LIETUVIAI AUSTRALIOJE

GEELONG

NAUJAS KAPAS

Rugpiūčio 8 d. Geelonge mirė vyresnio amžiaus lietuvė Barbora Andrušytė-Kuršienė.

Velionė Geelonge gyveno pas žentą Jokūbą Lipšį ir dukrą Mariją ir daugelį buvo žinoma kaip „senoji Lipšienė“. Rugpiūčio 10 d. Velionė buvo palaidota dalyvaujant daugeliui lietuvių, jų tarpe matėsi ir vienas kitas net iš Sydney. Palaidota liuteronų apeigomis kurias atliko australų kunigas.

Gerą įspūdį paliko kapinėse, kur velionės karstą nešė anūkai, o prie kapo atsiveiklinimo žodį tarė apyl. pirm. Dr. S. Skapinskas.

A.A. Barbora Kuršienė gimė 1886 m. Jos gyvenimo kelias buvo pilnas rūpesčių ir vargų. Dar caro laikais jos tėvai buvo ištremti į Sibirą, kur jie ir mirė. 1930 m. velionė vienintelis sūnus tragiškai žuvo geležinkelio tarnyboje.

Lietuvą vėl okupuojant rusams ji pasitraukia į Vokietiją, bet nelaimė toji Vokietijos dalis atitenka rusams ir ji vėl rusų tarmos, kol su dukra ir anūkais perbėga į vakarus. Čia jos dukrė vėl susiranda per Raudonąjį Kryžių vyra Jokūbą Lipšį ir taip visi pasiekia Australiją, kur ir pragyvena visą laiką Geelonge. Sulaukusi beveik 82 metų velionė savo šeimos ir artimųjų tarpe amžiams užmerkia akis. Tėbūna jai lengva Australijos žemėlė.

J.G.

MELBOURNE

PIRMĄ KARTĄ...

Gyvenimas kaip amžinas ratas — jis skuba su srove atnešdamas ir nusinešdamas mūsų visų dienas, mūsų sielvartus bei džiaugsmus. Verkiame mirusių, džiaugiamės naujagimiais, bet gyvenimas nesustoja.

Didelį džiaugsmą patyrė praėjusį sekmadienį ir Melbourne į pamaldas besirenkanti evangelikų rėdė Moterų Seklyčioje linksmai bekrykštaujant ir anksčiau už visus atvykusį bei savo krikšto belaukiantį patį jauniausią būsimą parapijiečių — Geelonge gyvenančių p.p. Jomantų sūnelį (Vytautą Alfonsą).

Ponia Jomantienė yra Viktorijos evangelikų tarybos narė, todėl visą tarybą (o ypač jos sekretorę p. Bačiulienę, kuriai visada tenka didžiausia rūpestis našta) jau iš anksto „užkomandavo“, kad ir seniai bekūrenti „pečiai“ koplyčioje būtų užkurti, ka dešykia tokiame garbingame svečiui būtų pakankamai prišildyta, kad kava išvirta, kad pyragai sušauti, kad... Trumpai sakant, būtime ištisė ir raudona kilimė nuo gatvės ligi koplyčios durų, jei būtime turėję. Jei gerų norų būtų užtekę, Liet. Namų šaltį ir pliki mūrai bei koridorius pavirstų stebuklinga pilimi!

Už tat nuoširdumo netrukio. Netrukio ir gėlių — šalia rūtų suolus ir altorių papuošė ir evangelikams iš senų laikų brangus ir garbingas žalumynas — mirta. Pamaldos ir krikšto apeigos buvo ir fotografuojamos ir filmuojamos.

Ir jaunajam kunigo šimborui šis krikštas buvo pirmas, kurį jis atliko lietuviškai.

Po pamaldų vos išgėrę po kavos puoduką geelongiečiai kūmai su jaunuoju krikščionių Vytuku skubėjo atgal į Geelongą, o jų prižiūrėti ir palydėti kad viskas laimingai vyktų (nes kas nežino, kiek kliūčių bei prajovų atsiklaidavo Lietuvoje kūmams grįžtant iš bažnyčios!) pasikėlė ir juos sekė ne tik būrys giminių — parapijiečių iš Melbourne, bet ir pats kunigas palydėjo į Geelongą iki pat namų.

Tie, kurie šiandien čia gimsta jau yra kita nauja generacija. Jie šią žemę jau laikys sava tėvyne. Tos meilės, to prisirišimo prie Lietuvos, kurį turime mes, jie jau nepajaus. Bet atnešdami vaikus į lietuviškus židinius, į lietuviškas pamaldas tėvai trokšta, kad tie namai, ta lietuviška koplyčia tapytų ateityje lietuviškumo simboliu ir jie galėtų sakyti: čia, šiuose namuose mano tėvai meldėsi lietuviškai! Čia aš esu lietuviškai pakrikštytas! Pasaulis juk suksis kai ir mūsų nebus.

Melb. lietuviai evangelikai tik-

rai džiaugiasi ir didžiuojasi savo Parapijos Taryba, kuri su dideliu pasiuntimu, nuoširdumu ir energija rūpinasi ir stengiasi neseniai įsteigtos evangelikų parapijos gyvenimą pastatyti ant tvirtų lietuviškų pamatų.

Dar ne kartą tikimės sulaukti iš jų linksmos žinios. Tegu Dievas palaimina jų žingsnius.

(MS)

ISRINKTI KRAŠTO TARYBOS ATSTOVAI

Rugpiūčio 4 d. įvykusiame Melb. apylinkės visuotiniame susirinkime išrinkti į ALB Krašto Tarybą šie atstovai: J. Antanaitis, P. Baltutis, A. Bikulčius, N. Butkūnas, I. Didžytė, H. Kaladė, V. Lazauskas, J. Meiliūnas, A. Pocius, J. Petraitis, A. Šeikis, B. Vanagas ir B. Vingrys.

Kandidatais paliko: J. Norman-tas, K. Prašmutas ir A. Zubras. Melbourne apylinkės Valdyba dėkoja visiems atvykusiems į susirinkimą ir linki išrinktiesiems Krašto Tarybos nariams sėkmės Krašto Tarybos suvažiavime Adelaidėje metų pabaigoje.

A.J. Bulakas

Melb. Apyl. V-bos Sekretorius

MELBOURNO LATVIŲ OPERETINIS ANSAMBLIS

stato Emerich Kalman operetę

DIE CZARDASFUERSTIN (SILVA)

ADELAIDĖJE: rugpiūčio 25 d. 1 val. p.p. Latvių Namuose, 4 Clark St., Wayville, S.A., tel. 91 9600.

SYDNEJUJE: rugsėjo 7 d. (šeštadienį) 7 val. vak. ir rugsėjo 8 d. (sekmadienį) 1 val. p.p. Latvių Namuose 32-34 Parnell St., Strathfield, tel. 74 8500.

Bilietai prie įėjimo arba iš anksto užsakant kreipiantis nurodytais adresais.

KIEK AŠ SUŽINOJAU!

Ku-ka

Sydnejaus Liet. Meno Ansamblio ruošiasi Lietuvių Dienoms. Nežiūrint, kad siaučiant gripo epidemijai ir susirgus p.p. M. Umbraziūnienei bei J. Maksyvičiui repeticijos nenutrūko: į pagalbą atėjo p. B. Kiveris: jis moko vyrus, o J. Gaizauskas moteris.

Po repeticijos ansamblio dalyvei p. K. Bačiulienėi vykstant Ameriką buvo suruoštos šaunios išleistuvės.

Dantų gydytoja p. K. Gumeniukienė, šešių savaičių atostogas praleidusi Europoje, neseniai sugrįžo į Sydneją. Būdamas Europoje kelio po Vokietiją, Austriją, Ispaniją ir kitur.

Dažnai lyginame kas turi geriau: ar mes čia Australijoje ar mūsų broliai Amerikoje? Jeigu tokiu matu imtume gastroles po užsienį, be abejo, mes smarkiai pralenktume amerikonus.

Štai, va, vieniems nespėjus atvykti, išvyksta kiti. Į tokią kelionę dabar leidžiasi sydnėjiečiai Katrina ir Petras Bačiuliai. Sakosi, paviešėję kelis mėnesius Amerikoje, vėl sugrįž į Meno Ansamblio gretas. p.p. Bačiuliams pažadėjus atvežti naujos repertuarui medžiagos, ansamblio būrelis suruošė šaunias išleistuves Sydnejo „laikinose“ Lietuvių Klubų patalpose.

Tad gero vėjo! O dėl repertuaro nesijaudinkite: žadins — kelio radins.

Gautas laiškas iš vieno skaitytojo, kur nusiskundžiamas, kad Sporto skyriaus bendradarbis Kukušis nepatinkas jo kaimynui latviui. Sakytum, Kukušio kaip bendradarbio atėjimas į Mūsų Pastogę puslapius sukėlė didelio susidomėjimo skaitytojų tarpe, ir daugelis skaitytojų tik ir laukia naujo numerio, kada ką parašys Kukušis. Iš kitos pusės latvių nuomonė šio laikraščio visai neipa-

PERTH

PARENGIMAI PERTHE

Šiais metais Apylinkės Valdyba suruošė kelis vakarus bei minėjimus. Tas parodo, kad norima kuo daugiau suartėti su visais tautiečiais, nes dažnas subuvimas padeda pagrįdą artimesnei draugystei.

Malonu, kad mūsų visuomenė gausiai dalyvauja tuose subuvimuose, už ką Valdyba labai dėkinga, nes didesnis dalyvių skaičius padeda padengti išlaidas ir pakelia valdybos nariams nuotai kas tą darbą dirbti.

Kiek teko dalyvauti, tai visi vakarai praėina smagiai ir pakilioji nuotaikoj. Pasibaigus laikui atrodo, kad dar niekas nesijaučia nuvargęs ir dar norėtųsi dvigubai tiek laiko praleisti kartu smagiojo draugijoj.

Tad mieli tautiečiai, nepamirškite, kad visi šiais metais minėjimai bei pasilinksminimai įvyks toje pačioje Leederville mazojoje salėje. Rugsėjo 7 d. 7 val. minėsime tautos šventę. Tikimės, kad pritaikinta tai dienai paskaita nuneš mūsų mintis į brangią tėvynę, o programos išpildymas pra-

giedrins mūsų kasdieninį gyvenimą.

Spalio 12 d. 7 val. žadame pasirodyti su savo meno pajėgomis. Kviečiame visus lietuvius prisidėti prie to darbo, o savo dalyvavimu parodysim, kad mylime lietuvišką dainą ir meną.

Gruodžio 22 d. nuo 3 iki 8 val. vak. Eglutė mūsų jaunimui. Programą įvairi, Kalėdų senelis žada apdailinti mūsų vaikučius dovanoimis, tad visi tautiečiai kviečiami su savo vaikučiais bei svečiais gau-siai dalyvauti.

Gruodžio 31 d. 8 val. vak. išlydėsime senuosius metus ir sutiksim naujuosius didžiojoje Leederville salėje. Pabaiga 2 val. ryto. Visi laukiami.

Pertho Apylinkės V-ba

NEWCASTLE

Rugpiūčio 11 d. p. S. Žuko namuose susirinko Niukastelio lietuvių diskusijų būrelis. Būrelio vadovu buvo išrinktas dr. Vytautas Doniela ir sekretore-kasiniukė p. Jūratė Ivinskienė. N. 1. diskusijų būrelis nutarė susirinkti kartą per mėnesį būrelio narių privačiuose namuose. Sekantis susirinkimas įvyks rugsėjo 8 d. 6 val. dr. V. Doniela bute: Beverley apartments 38 Swan St. Newcastle. Susirinkime dr. V. Doniela skaitys paskaitą: „Autoritarinis galvojimas“. Būrelio nariai ir suinteresuoti lietuviai kviečiami atvykti.

*

Algis Šeškus baigė Newcastle universitetą B.Sc. laipsniu (with second class honours). Dabar gauna valstybinę stipendiją daktarui teoretinės fizikos srityje. Tuo pačiu metu dirba kaip demonstrantas fizikos departamente.

*

1968 m. rugpiūčio 17 d. Brisbanėje įvyksta Australijos psichologų metinė konferencija. Į suvažiavimą važiuoja ir mūsų psichologas p. Algis Ivinskis. Kad kelionėje Algiiui nebūtų nuobodu, jį palydės p. Jūratė su dviem dukrelėmis.

Ivinskių šeima žada Brisbanėje svečiuotis 10 dienų.

1968 m. rugpiūčio 18 d. p. Simonas Zienius kartu su p. S. Narušiu ir būriu Australijos lietuvių iškrenda į J.A.V. Nežinia ar Jis sūspės pasiklausti pasaulio lietuvių kongreso kalbų, bet Čikagoje gyvenančių savo labai seniai matytą dukrelę ir visai nematytus anūkus tai tikrai pamatys. Šnekučio paklaustas kaip ilgai p. Zienius žada Amerikoje svečiuotis atsakė, kad priklausys nuo to kiek dukrelė senam tėvui atras vietos savo namuose.

Šnekutis

Tik įsivaizduokite! Dar taip neseniai Sydnejaus lietuvių chorai draskėsi tarp savęs dėl dainininkų, o štai skaitau, kad Sydnejaus Meno Ansamblio dainininkų kadrai užpildyti ir naujų nepriima. Kiti net įtarė, kad tasai pranešimas iškreiptas iš Spaudos Būlo Kukučio ir patekęs Mūsų Pastogėn.

Rugpiūčio 31 d. Geelongo Liet. Choras rengia šaunų savo tradicinį balių, kurio programoje dainos, kaukės šokiai ir padalyvavimai!

A.A. Jurgis Zenkevičius

Laikas nuo laiko retėja mūsų gretos. Štai negailestingoji mirtis pralėkdama pro Sydnejaus lietuvių koloniją pasigrobia mūsų tautietį Jurgį Zenkevičių. Miršta staiga rugpiūčio 2 dieną. Dar buvo nuvežtas į Liverpoolio ligoninę, tačiau neatgavęs sąmonės po valandos užgesta amžinai.

Velionis gimęs 1919 m. vasario 17 dieną Saratove Rusijoje. Jurgio gyvenimas, kaip ir daugumos mūsų, nebuvo rožėmis klotas, Šeima, nežinūnt kad tėvas buvo caro armijos karininkas, laimingai išlika nepalieti bolševikų teroro ir pasibaigus revoliucijai sugrįžta į Lietuvą. Tik sugrįžus miršta a.a. Jurgio motina. Romualdas Zenkevičius, panašiausias kiek laiko su mažamečiu Jurgiu vėliau veda iš Sibiro grįžusią našlę Eleną Meiliūniene su mažamečiu sūnum Henriku. Elenos pirmasis vyras taip pat caro armijos karininkas pakliūva į bolševikų rankas ir ten sutirpsta jų revoliucijos kraujo katilė. Vedę Eleną ir Romualdas Zenkevičiai gražiai įsikuria Kaune. Abudu sūnus baigia gimnazijas a.a. Jurgis stotja savanoriu į Lietuvos kariuomenę ir tarnauja auto kuopoje iki bolševikų okupacijos.

Šeima, skaudžiai nukentėjusi nuo bolševikų rankų Rusijoje, pasijunta dėl pavojų. Prasidėjus repatriacijai į Vokietiją Zenkevi-

Lai būna lengva šaltoji svetima žemė Tau, kuklus lietuvi.

A. Kramilius

TAUPLYK IR SKOLINKIS

LIETUVIŠKOJE ISTAIGOJE

LIET. KOOPERATINĖ KREDITO DRAUGIJA TALKA

Už indėlius moka 4.5% metinių palūkanų

Už įnašus (šėrus) numatyta 6% dividendo

Šiuo metu Talkoje yra labai gvy paskolų paklausa. Istodamas nariu (vienas šėras \$ 10.00) ir taupydamas Talkoje paremsi ir lietuviškus reikalus, nes Talka kiekvienais metais iki 10% savo gryno pelno skiria lietuviškiems reikams.

Talkos įstaiga atidaryta kiekvieną šeštadienį 2-4 val. p.p.

Lietuvių Namuose, 50 Errol St., North Melbourne.

Pašto adresas: Talka, Box 4051 G.P.O. Melbourne, Vic. 3001

Pranesimai

KVIEČIAMI DAININIKAI

TAUTOS ŠVENTĖ SYDNEJUJE

Dainos choro vadovybė kreipiasi į Sydnejo lietuvių mylinčius dainą ir galinčius dainuoti, prašydama papildyti choro gretas. Reikalingi vyrai ir motery balsai. Prašomi jungtis į chorą tiek anksčiau dainavę choruose, tiek ir dar nedaivę.

Repeticijos vyksta kiekvieną penktadienį 7.30 val. vak. Liet. Kl. patalpose 39 Church St., Lidcombe.

Dainos choras nėra uždaras vietas, bet 1954 m. sukurtas bendruomeniniais pagrindais ir tautinės kultūros puoselėjimo bei propagavimo tikslais. Kiekvienas dainininkas mielai buvo laukiamas praety, bičiuliškai pasitinkamas ir dabar.

„Dainos“ choro Vadovybė

PRANEŠIMAS

Melbourn Lietuvių Klubo Taryba šaukia paprastą visuotinį

SUSIRINKIMĄ

Rugpiūčio 25 dieną 3.30 val. p.p. (sekmadienį) Lietuvių Namuose, 50 Errol St., N. Melbourne.

Pakankamam narių skaičiui nustatyti laiką nesusirinkus, ten pat šaukiamas kitas susirinkimas 4 val. p.p., kuris bus skaitomas teisėtu Melb. Lietuvių Klubo Įstatų leidžiamais klausimams spresti.

Melb. Lietuvių Klubo Taryba

AUKOS IR PASKOLOS MELB. LIET. NAMAMS

(Tęsinys)

Lietuvos Nepriklausomybės Jubiliejinės Salės statybai aukoją arba skolino:

R. Anulienė	\$10	(300)
V. Augūnas	5	(105)
K. Balčiūnas	2	
N. Butkūnas	10	(18)
L. Vachbergas	25	(115)
A. Zilinskis	20	(70)
J. Petraitienė	10	
J. Petraitis	10	(30)
J. Jasulaitis	20	(300)
Viso	\$202.00	

Vajaus Komisija nuoširdžiai dėkoja visiems skolintojams ir aukotojams ir kviečia visus lietuvius prisidėti neatsizvelgiant kur kas begyventų. Viso surinkta vajaus metu iki rugpiūčio 12 d. \$2645.00.

Vajaus Komisijos vardu

K. Prašmutas

PATIKSLINIMAS

Pereitame numery aprašant Melbourne ravamėnų sukaktuvinę šventę įsiterpę nemaloni klaida. Aprašant, kad po susirinkimo buvo dalyviams arbatėlė, kurią suruošė padedant kitoms ponioms ponia O. Šalkauskienė. Iš tikrųjų turėjo būti p. Šalkūnienė. Suinteresuotos maloniai atsiprašome.

Red.

PATIKSLINIMAS

Primername, kad lituanistiniai kursai Sydnejuje įvyks ne rugpiūčio 25 d. bet diena anksčiau, — rugpiūčio 24 d., šeštadienį 6 val. vak. Bankstowno Liet. Namuose.

Sydnėjaus Apylinkės Valdyba

MŪSŲ PASTOGĖ

BENDRUOMENĖS LAIKRAŠTIS AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY "OUR HAVEN"

LEIDĖJAS: A.L.B. KRAŠTO VALDYBA

Redaktorius: Vincas Kazokas

13 Percy Street, Bankstown, N.S.W., 2200. Tel.: 70-8395

Administracijos tel. 649 9062

Redakcija rankraščius taiso ir trumpina savo nuožiūra.

Prenumerata: metams \$8.00, pusei metų — \$4.00, trims mėnesiams \$2.00. N. Zelandijoje ir Anglijoje kaina ta pati. Kituose kraštuose metams \$10.00. Atskiro numerio kaina 20 centų.

Prenumerata adresuojama: MŪSŲ PASTOGĖ, Box 4558, G.P.O., Sydney, N.S.W., 2001

Skelbimai:

1 colis per 1 skiltį \$1.20, bendruomeniniai \$1.00.

Už skelbimų turinį neatsakoma.

Printed by Mintis Pty. Ltd., 417 Burwood Rd., Belmore Sydney, tel.: 759 7094, for the Publisher: Australian-Lithuanian Community, P.O. Box 4558, G.P.O., Sydney, N.S.W., 2001

PADEKA

Mūsų brangiam vyrui, tėvui, seneliui, uošviui

DOMININKUI LINIAUSKUI

mirus, visiems mūsų artimiesiems, draugams ir pažįstamiems, mus užjautusiems skausme žodžiu ir raštu ir visiems, palydėjusiems velionį į amžinąją poilsio vietą — Rockwood kapines, bei išreiškusiems jam pagarbą gausiomis gėlių puokštemis, nuoširdžiai dėkojame.

Ypatingą padėką reiškiamo Kun. P. Butkui už maldas koplyčioje, atlaikytas Sv. Mišias bažnyčioje, ir pasakytą jautrų atsiveiklinimo žodį kapinėse. Taip pat gilią padėką reiškiamo muz. K. Kavaliauskui, mišių metu grojusiam vargonais ir giedojusiam Libera.

Liūdinti žmona Bronė Liniauskienė, dukrė Lilija, sūnūs Romualdas, Robertas ir jų šeimos.